

בונים את צבא העם באהבת חינוך

אגרת הרבצ"ר

פרשת שמיני – תכונותיו של מנהיג

צריך להיות. לכל זמן – עת להלחם ועת לבכות ואסור לערב ביניהם!

מנהיגות נמדדת בעיקר בשעות-המשבר והקושי ולא רק בשגרה. אהרן הצליח להנהיג את עצמו, לשמור על שיווי-משקל נפשי ולא איבד את העשתונות. **מנהיג השולט על עצמו באופן כזה, ראוי להנהיג גם אחרים.** עם התקרבותנו לחג הפסח, חג החירות, בו נולד עמנו, אנו קוראים בהפטרת השבת, את דברי הנביא יחזקאל המתאר את שיבת עם ישראל לארצו ותקומתו הלאומית. הנביא מפרט את סדר תקומת האומה – בשלב הראשון נבנה ה'גוף' של האומה, החזרה הגשמית המעשית של עם ישראל לארצו: **"וְלִקְחָתִי אֶתְכֶם מִן הַגּוֹיִם וְקִבַּצְתִּי אֶתְכֶם מִכָּל-הָאֲרָצוֹת וְהִבֵּאתִי אֶתְכֶם אֶל-אֶדְמַתְכֶם"** (יחזקאל ל"ו, כ"ד). בשלב הבא, ורק לאחר שנבנה הגוף הלאומי, ניתן לחשוף את התוכן הרוחני שממלא את אותו הגוף, את ייעודו, את ה'נשמה' שבו: **"וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מִיַּם טְהוֹרִים וְטָהַרְתֶּם"** (ל"ו, כ"ה). בדיוק כסדר התפתחות האדם, שבתחילה הוא בונה ומחזק את גופו, ולאחר מכן מוצא את ייעודו ומפתח את כישוריו.

מפקדים יקרים,

העשייה הלאומית שלנו הינה הקומה הבסיסית, היציבה והחשובה להופעת הטהרה הטמונה בכל אחד מאיתנו.

"ואולך אתכם קוממיות" (ויקרא כ"ו, י"ג) – שתי קומות בתקומתנו, אומר התנ"ך: קומת היסוד של בנין לאומיותנו והקומה הבאה להעצים את התוכן הפנימי שבעבורו **נכון וראוי שנילחם על הבית הלאומי.**

זה תפקיד המפקד – להיות שותף בבניין שתי הקומות – "קוממיות" הבונה בנו נחישות ונכונות.

מוקירכם,

מפרשת השבוע, פרשת שמיני, אנו לומדים עקרונות מנהיגותיים החשובים לעם ישראל.

פרשתנו, כשמה כן היא, מספרת על היום השמיני שבא לאחר שבעת "ימי המילואים" – הימים בהם למדו הכהנים את תהליכי העבודה במשכן ובמקדש. לאחר ימי המילואים, נערכה שמחה גדולה לכבוד חנוכת-המשכן.

בעוד צלילי השמחה ברקע, ניגשים שני בניו של אהרן, נדב ואביהוא, ומקטירים קטורת ללא ציוויו של ה': **"וַיִּקְחוּ בְּנֵי-אֶהֱרֹן נְדָב וְאָבִיהוּא אִישׁ מִחֶתְתּוֹ וַיִּתְּנוּ בָּהֶן אֵשׁ וַיְשִׂימוּ עָלֶיהָ קִטְרֹת וַיִּקְרִיבוּ לִפְנֵי ה' אֵשׁ זָרָה אֲשֶׁר לֹא צִוָּה אֹתָם"** (ויקרא י', א').

אמנם כוונתם הייתה חיובית, אך המעשה שלהם היה שגוי. אצל אנשים גדולים, אצל מנהיגים, כל פיספוס קל הוא טעות גדולה. חכמי התלמוד מלמדים אותנו שה' "מדקדק עם סביביו (כלומר עם מי שסביבו – הצדיקים) כחוט השערה" (תלמוד בבלי, מסכת יבמות קכ"א עמוד ב'). לכל החלטה של מנהיג, אפילו ההחלטה ה"קטנה" ביותר, יש משמעות עצומה. **חשוב שכל אדם, ובמיוחד מנהיג ידקדק במעשיו ויבחן אותם שוב ושוב לפני ביצועם.**

ואכן, התוצאה של מעשה זה לא איחרה לבוא: **"וַתֵּצֵא אֵשׁ מִלִּפְנֵי ה' וַתֹּאכַל אוֹתָם וַיָּמָתוּ לִפְנֵי ה'"** (ויקרא י', ב').

קרוב לוודאי שתדהמה גדולה נפלה על כל העם ובראשם אהרן אביהם. התגובה הטבעית המצופה מאהרן במקרה כזה הייתה אולי כאב, בכי, צעקה – אך תגובתו של אהרן מפתיעה: **"וַיִּדַם אֶהֱרֹן!"** (י', ג'). אין פה שתיקה של חוסר-אוניס, פאסיביות או הדחקה. אהרן הכהן מבין שכעת השתיקה נכונה יותר מהצעקה, שתיקה שאומרת הכל, שתיקה הנובעת מניתוב הרגשות וביטויים על-פי השכל.

הרשב"ם, נכדו של רש"י, שחי לפני כשמונה-מאות שנה, מגלה לנו את תגובתו של משה לאהרן אחיו לאחר ששני בניו נלקחו ממנו: **"אל תתאבל ואל תבכה ואל תחדל מן העבודה"** (רשב"ם על ויקרא י', ג') – בעת המשימה הלאומית, בעת הקרב, מנהיג יודע שכך

הרב רפי פרץ, תא"ל

הרב הראשי לצה"ל